

Klaus Berntsen: Den højtærede Minister gjorde sig i Dag øjensynlige Bestræbelser for at borttage Indtrykket af det Foredrag, jeg holdt i Gaar, og det maa man jo ikke bebrejde Ministeren; ja, jeg havde nær sagt, at det var hans Pligt, naar han vil forsvare sit Lovforslag og alle dets Paragraffer. Men det er ikke alle Argumentationer, der er lige tilbørlige i en Debat. Den højtærede Minister begyndte i Dag med at tage Poesien i sin Tjeneste og citerede et Vers af Aarestrup, hvori han mente, at Aarestrup havde udtalt en Ros over en Digter, som andre havde angrebet. I dette Vers siger Aarestrup om den paagældende, at der er flere Kræfter i hans Bærme end i de andres Førstedraaber. Nu er det dog en tvivlsom Ros, naar det siges, at man skænker Bærme; Bærmen er jo ikke nogen yndet Drik, og det har ikke været min Hensigt at servere Bærme hverken for den højtærede Minister eller for nogen anden her. Men der var heller ingen Anledning for mig til at servere Druesaft for Ministeren i Anledning af forskellige Bestemmelser i det foreliggende Lovforslag.

Den højtærede Minister gik saa over til at paastaa, at jeg talte efter Inspiration og ikke efter, hvad der staar i Lovforslaget, saa jeg er nær ved at sige, at hans Argumentation imod mig blev jo længere jo værre. Jeg ved nemlig godt, hvad der staar i Lovforslaget, og naar Ministeren i den Forbindelse vilde mene, at jeg har sagt, at her var Tale om alle Børns Bispisning, vil jeg sige, at det er mig ikke bekendt, at jeg har brugt det Udtryk; hvis jeg har brugt det, er det en Fortalelse, thi jeg ved meget vel, hvad Lovforslaget gaar ud paa, nemlig uformuende Børns Bispisning, saa de kan faa den tilbørlige Ernæring.

Jeg har tilladt mig i det Foredrag, jeg holdt i Gaar, at kritisere 3 Paragraffer i dette Lovforslag, nemlig § 2, § 4 og § 6. Hvad nu § 2 angaar, nytter det ikke den ærede sidste Taler (Ivar Berendsen) at forklare os, at der er ingen Forbindelse mellem Bestemmelsen om Understøttelse af Forældre, for at deres Børn ikke skal underernæres, og Spørgsmaalet om Skolebispisning. Jeg forsikrer det ærede Medlem, at jeg ikke er saa naiv, som han maaske tror. Faar man det Princip slaaet fast i en Lov, at Kommunerne har direkte Pligt overfor Børnene i Kommunen til at sørge for, at de ikke er underernærede, saa er det næste Skridt let at tage, at de ogsaa skal sørge for, at de er velnærede,

naar de skal i Skole, og faar en Ret varm Mad, saaledes at de med Fordel kan følge Undervisningen. Der er kun et lille Spring mellem de to Ting; men man er i begge Tilfælde inde paa et Princip, som jeg er en bestemt Modstander af. Thi det er vor Lovgivnings Mening og et Princip, der har været fulgt hidtil, at Kommunalbestyrelserne har Pligt til at forsørge enhver, der ikke kan ernære sig og sine; det er i første Række Forsørgeren, der har Pligten, og først naar han ikke kan udføre denne Pligt, fordi han ikke har Evne dertil, tyer han til det offentlige. Men baade i dette Tilfælde og i det Tilfælde, hvor der er Tale om Skolebispisning, vil man skyde Børnene frem og stille dem overfor Kommunerne og det offentlige som dem, Staten skulde have en særlig Pligt overfor.

Det ærede Medlem for Københavns 12te Valgkreds (Wiinblad) kunde ikke forstaa, at der var nogen Anledning for mig til at henvise til Grundlovens § 84. Jo, der er meget god Grund til det, fordi § 84 har villet værne de uformuende og de fattigt stillede i Samfundet mod at lide Sult og Nød, og derfor har Grundloven den Bestemmelse, at det offentlige skal tage sig af dem, saa ingen her i Danmark skal lide Nød; naar de ikke selv kan ernære sig og sine, gaar de til det offentlige. Det ærede Medlem for Københavns 12te Valgkreds drog en Sammenligning med Hensyn til Spørgsmaalet om Undervisning i det hele taget og sagde, at dersom jeg havde levet i 1814 og været Deltager i de Forhandlinger, der førtes om Skoleloven af 1814 vilde jeg have paastaaet, at det var Forældrenes Pligt at sørge for deres Børns Undervisning. Nu er det jo givet, at hvis jeg havde været en voksen Mand i 1814, havde jeg ikke staaet her; men det skal jeg se bort fra. Men Sagen er den, at jeg har den samme Opfattelse ogsaa med Hensyn til Undervisningen, at det er i første Række Forældrenes Pligt at sørge for den, og derfor er det ganske træffende, at Grundloven har de to Paragraffer staaende jævnsides, § 84, der handler om, at de, der ikke selv kan forsørge sig og sine, skal det offentlige tage sig af, og § 85, der siger, at „de Børn, hvis Forældre ikke have Evne til at sørge for deres Oplærelse, ville erholde fri Undervisning i Almueskolen“. Det var Grundlovsfædrenes Tankegang, at alle Børn skal have Undervisning; men Grundloven forudsætter som en naturlig Pligt for Forældrene, at de sørger for denne Undervisning, men kan de